

suurendamist ja sellega ühendatud massude kõrgendamist on Saksamaa sunnitud ettevõtma, ehk see küll tänapäev, kus pöud termes Vääne Europas, iseäranis aga Saksamaal palju kahju on teinud, inimestel väga raskest läheb. Nagu tähendatud, oli Saksamaa seda sunnitud tegema, sest et tema rahutul naabril Prantsusemaal — ennast Benemaa sõpruse peale toetades — nüüd jälle rohkem kui enne himu nähise olewat Elsas Lotringiat, mida ta 1870 aastase sõja läbi kantas, tagasi võtta. Üks Bismarcki sõna ütleb: „Parem kallid raha, kui odav sõda“, ehk jälle üks Ladina vana sõna: „Tabad sa raha alal hoida, siis pea ennast sõja tarvis valmis“. Neil sõnadel on riikide poliitikalises elus suur tähtsus. Misugused hirmsad tagajärjed oleksivad aga ühel Euroopa sõjal?! Zumal ise kaitstu meid meie rahvarmastaja keisri varju all selle eest! Üks Cesti vana sõna tähendab ka väga õigesti: Rahu kosutab, waen katab. — Prantsusemaal on määratu Panama protsess lõpule jõudnud. Teras süüdistati jault õige tähtsaid ja kuulsaid mehi, et nad Panama merekitsuse läbi kaevamiseks pruugitavaid summasid seaduse vastaliste abinõudega mu-retsenud olla. Mitmed leiti süüdlased olewat, teised mõisteti wabaks. — Italia pühitses Genua linnas mullu oma kuulsa kodaniku Kristoph Kolumbuse 400-aastast Amerika ülesleidmise päewa. Selle suure sündmuse pidustusel ja mälestusel on ka tänapäev äräpeetan suur rahwaste-waheline maailma wäljanäitus Ithiagos.

Meie kitsamal kodumaal oli 1892 aasta, kus wilja kaswu ajal lõpmata wihma jadas, nii mitmele raskest karistuse aastaks. Wili, mis saadi, oli üleüldse palju kõhnem, iseäranis rukkid, kartohwolid läksivad kõigil pool

hukka. Talw selle järele oli väga külm. 1893 aastal on lõduse lootused läbistiku igal pool rahuloldawad. — Sügisel 1892 aastal pidustas keiserlik Liwimaa Ökonomia selts, kes väga õnnistusrikkast tööd on teinud, oma 100 aastast asutamise päewa. — 1893 aasta algul sai Kõige-kõrgelt poolt mitme linna ja muu koha ümbernimetamine kinnitatud. Selle järele sai ka Tartu oma endise nime „Депутъ“ asemele ametliku nime „Юрьевъ“. Kirjade ja muu saadetuste peale kirjutatagu Юрьевъ Лноа., sest et Benemaal veel teisi sellenimelisi linnasid on. Ka sai Tartu õpejauskond Riia õpejauskonnaks ümbernimetatud. — Suureks heateoks ydalisõbistele on, et nende heaks endises jaamas Kennal'is haige maja siise on saatud. Seal saab õnnetute eest kõige paremal wiisil hoold kitud; head elu-majad ja toit, kui ka arstlik abi aitawad haigetel nende raskest saatust jault kergendada. — Balti raudtee Peterburist Tallinnasse ja Tartust Tapani läks 1. mail 1893 a. kroonu kätte. — Cesti Kirjameeste Selts ja kaubanduse seltskond Linda on hingama läinud. Sisemised rahutused, tülid, oma kasu püüdmine ja muud takistused on neid lõpetanud. Uute karstuse seltside juure tulemine ja wanade kaswamine kui ka maa tuletõrjajate seltside asutamine on kindlaks tun-nismärgiks, et ülepea rohkem tainust ja selgust nii mitmesugusesse õhinasse ja segadusesse tuleb. Nüüdne aeg ja asjade seisuford nõuab iseäranis, et igaüks ennast terweni ja täiesti oma kutsule pühendaks ja hoolsalt ja tõsiselt omas piirides töötaks, siis ei jää õnnistus ja tulu ka mitte tule-mata. — 1894 aastal pühitseme meie eestlased oma 75 aastast orjapõlwest wabastamise päewa; saagu see aasta ka muidu meie lõditel rohkesti õnnistust ja kallist raha kinkima!